
Autorzy

Wstęp

1. Ogólne założenia opieki położniczej podczas porodu

1.1. Zasady prowadzenia porodu zgodnie z zaleceniami WHO

Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Marcewicz

1.2. Zasady sprawowania opieki okołoporodowej zgodnie z wytycznymi ICM, FIGO, ACOG i PTGiP

Magdalena Korzyńska-Piętas, Grażyna Iwanowicz-Palus

1.3. Opieka okołoporodowa oparta na dowodach naukowych

Mariola Mróz, Grażyna Iwanowicz-Palus

1.4. Opieka okołoporodowa w ujęciu transkulturowym

Grażyna Iwanowicz-Palus, Magdalena Korzyńska-Piętas

1.5. Założenia standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej

Grażyna Iwanowicz-Palus

1.6. Psychoprofilaktyka położnicza – przygotowanie do porodu

Urszula Sioma-Markowska

Cel i założenia psychoprofilaktyki położniczej

Problem lęku przed bólem porodowym

Zalety psychoprofilaktyki położniczej

Metody psychoprofilaktycznego przygotowania do porodu

Psychoprofilaktyczne przygotowanie do porodu

Psychoprofilaktyka płodowa

Rola ojca w psychoprofilaktyce położniczej

Szkoła rodzenia jako forma psychoprofilaktycznego przygotowania do porodu

1.7. Bezpieczne macierzyństwo – oczekiwania kobiety i jej rodziny w zakresie opieki okołoporodowej

2. Anatomiczne i fizjologiczne podstawy porodu

2.1. Budowa kanału rodniego

Bożena Kulesza-Brończyk

Kanał rodny

Mięśnie kanału rodniego i budowa dna miednicy

Wymiary kanału rodniego miednicy mniejszej

Przestrzenie i płaszczyzny miednicy

Badanie miednicy mniejszej

Budowa miednicy kostnej kobiety

Charakterystyka typów miednic

Zewnętrzne wymiary miednicy – zewnętrzne badanie i pomiar miednicy

Pomiary zewnętrzne miednicy kostnej

Podsumowanie

2.2. Typy miednic

Bożena Kulesza-Brończyk

Fizjologiczne odmiany miednicy kobiecej

Nieprawidłowe typy miednic

Podsumowanie

2.3. Płód jako podmiot porodu

Bożena Kulesza-Brończyk

Budowa i wymiary płodu

Płaszczyzny główki, wymiary i obwody

Usytuowanie płodu w macicy – położenie, ustawienie, ułożenie, wstawianie się

Podsumowanie

2.4. Porodowe siły wydalające

Skurcze porodowe – rodzaje skurczów - *Justyna Krysa*

Grażyna Iwanowicz-Palus

Preindukcja, indukcja i stymulacja czynności porodowej - *Grażyna Iwanowicz-Palus*

3. Ocena sytuacji położniczej na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego ciężarnej lub rodzącej

3.1. Badanie podmiotowe ciężarnej lub rodzącej

Grażyna Iwanowicz-Palus, Bożena Kulesza-Brończyk

Badanie podmiotowe

Wywiad ginekologiczny

Wywiad położniczy

Termin porodu

3.2. Badanie przedmiotowe rodzącej

Agnieszka Bień, Marta Zarajczyk, Grażyna Iwanowicz-Palus

Badanie położnicze zewnętrzne kobiety rodzącej

Badanie położnicze wewnętrzne kobiety rodzącej

4. Śródporodowe monitorowanie stanu płodu

4.1. Badanie i ocena czynności serca płodu

Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Bień, Grażyna Stadnicka

4.2. Wstępna interpretacja zapisu KTG

Grażyna Stadnicka, Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus

4.3. Wybrane metody śródporodowego monitorowania stanu płodu

Agnieszka Bień, Grażyna Stadnicka, Grażyna Iwanowicz-Palus

5. Poród prawidłowy

5.1. Mechanizm porodu w położeniu płodu podłużnym główkowym potylicowym przednim

Grażyna Iwanowicz-Palus, Mariola Kicia, Agnieszka Bień

Przebieg porodu

Ocena postępu porodu na podstawie badania położniczego
zewnętrznego i wewnętrznego

Prowadzenie porodu w położeniu płodu podłużnym główkowym
potylicowym przednim

Najczęściej popełniane błędy przy prowadzeniu porodu
w położeniu płodu podłużnym główkowym potylicowym
przednim

5.2. Mechanizm porodu w położeniu płodu podłużnym główkowym potylicowym tylnym

Grażyna Iwanowicz-Palus, Mariola Kicia, Agnieszka Bień

5.3. Poród – podział na okresy

Przyjęcie rodzącej do porodu zgodnie z przyjętymi zasadami postępowania - *Agnieszka Bień*

Marta Zarajczyk

Grażyna Iwanowicz-Palus

Ogólne zasady postępowania w poszczególnych okresach porodu - *Agnieszka Bień*

Grażyna Iwanowicz-Palus

Marta Zarajczyk

Opieka położnicza nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu – zasady postępowania zgodnie z założeniami standardu opieki okołoporodowej - *Grażyna Iwanowicz-Palus*

Poród naturalny i poród aktywny - *Agnieszka Bień*

Marta Zarajczyk

Dobór i stosowanie odpowiednich udogodnień położniczych i pozycji porodowych, z uwzględnieniem pozycji wertykalnych, w zależności od okresu porodu i preferencji rodzącej - *Agnieszka Bień*

Marta Zarajczyk

Poród z wykorzystaniem immersji wodnej i poród do wody - *Agnieszka Bień*

Marta Zarajczyk

Poród z udziałem osoby towarzyszącej, wspierającej (douli), poród rodzinny - *Agnieszka Bień*

Marta Zarajczyk

Postępowanie w okresie poporodowym – w okresie wczesnego połogu - *Grażyna Iwanowicz-Palus*

Pobieranie krwi pępowinowej w celu bankowania komórek macierzystych - *Grażyna Iwanowicz-Palus*

5.4. Prowadzenie okresu łożyskowego

Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus, Marta Zarajczyk

5.5. Urazy kanału rodniego podczas porodu

Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Bień

5.6. Dokumentowanie przebiegu porodu – karta obserwacji porodu (partogram)

Agnieszka Bień

6. Postępowanie z noworodkiem

Agnieszka Skurzak Grażyna Iwanowicz-Palus

6.1. Zabiegi okołoporodowe u noworodka po urodzeniu

Odśluzowanie jamy ustnej i przewodów nosowych

Oznakowanie noworodka

Przecięcie pępowiny

Ocena stanu ogólnego noworodka bezpośrednio po porodzie według obowiązującej skali oceny

Zabieg Credego

Pomiary antropometryczne noworodka

Postępowanie z noworodkiem urodzonym drogą cięcia cesarskiego

6.2. Zasady postępowania z noworodkami z grupy ryzyka

Postępowanie z noworodkiem przedwcześnie urodzonym na sali porodowej

6.3. Urazy okołoporodowe

Przedgłowie

Krwiak podokostnowy

Złamanie, pęknięcie obojczyka

Porażenie obwodowego nerwu twarzowego

6.4. Postępowanie z noworodkiem w stanie zagrożenia życia – resuscytacja

6.5. Transport noworodka

7. Powikłania przebiegu porodu

7.1. Poród przy nieprawidłowościach w ułożeniu główki płodu

Dorota Matuszyk, Grażyna Iwanowicz-Palus Justyna Krysa

Nieosiowe wstawianie się główki

Wysokie proste ustawienie główki

Niskie poprzeczne ustawienie główki – zwrot niedokonany

Nadmierne zwroty główki

7.2. Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych

Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk

Ułożenie odgięciowe wierzchołkowe

Ułożenie odgięciowe ciemieniowe

Ułożenie odgięciowe czołowe

Ułożenie odgięciowe twarzyczkowe

7.3. Mechanizm porodu w położeniach miednicowych płodu – przebieg porodu miednicowego w zależności od odmiany

Mariola Kicia, Renata Madetko, Grażyna Iwanowicz-Palus

Definicja położenia miednicowego

Przyczyny położenia miednicowego płodu

Niebezpieczeństwa związane z porodem w położeniu
miednicowym płodu

Podział i rozpoznanie położenia miednicowego

Przebieg porodu miednicowego

Pomoc ręczna w położeniach miednicowych płodu. Uwolnienie
rączek, barków i główki płodu

Ręczne wydobywanie płodu

Cięcie cesarskie w położeniu miednicowym płodu

Obroty położnicze do położenia miednicowego płodu

7.4. Poród bliźniaczy

Kazimiera Płoch

Epidemiologia

Charakterystyka ciąży bliźniaczej i planowanie terminu porodu

Rozpoznanie w badaniu położniczym

Położenia bliźniąt

Wybór metody porodu

Prowadzenie porodu drogami natury

Zadania położnej w prowadzeniu porodu bliźniaczego

7.5. Poród w położeniu poprzecznym i skośnym płodu

Renata Madetko

Położenie poprzeczne płodu

Położenie skośne płodu

Położenie poprzeczne zaniedbane

7.6. Obroty położnicze

Kazimiera Płoch

Zasady, etapy i technika wykonania obrotu zewnętrznego

Obrót położniczy wewnętrzny (***versio ad pedem*** – na nóżkę) przy pełnym rozwarciu

7.7. Poród w przypadkach nieprawidłowej budowy miednicy

Kazimiera Płoch

Poród w przypadku miednicy płaskiej

Poród w przypadku miednicy ogólnie ścieśnionej

7.8. Poród zabiegowy z użyciem kleszczy i próżniociągu położniczego

Kazimiera Płoch

Warunki, wskazania i przeciwwskazania do porodu zabiegowego

Powikłania porodu zabiegowego z użyciem kleszczy

Poród przy użyciu próżniociągu

Rola i zadania położnej w przebiegu porodu zabiegowego z użyciem kleszczy lub próżniociągu położniczego

7.9. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem w porodzie powikłanym oraz w stanach nagłych

Powikłania przebiegu porodu - *Monika Przestrzelska*

Anna Michalik

Dystocja barkowa – algorytm - *Grażyna Iwanowicz-Palus*

Agnieszka Bień

Postępowanie w krwotokach w położnictwie - *Agnieszka Bień*

Dorota Matuszyk

Intensywna terapia rzucawki – postępowanie położnej w sytuacji zagrożenia stanu przedrzucawkowego i rzucawki - *Dorota Ćwiek*

Zator płynem owodniowym - *Dorota Ćwiek*

Wstrząs w okresie okołoporodowym - *Dorota Ćwiek*

Standard opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV - *Beata Pięta*

Udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru stanu ogólnego i położniczego rodzącej oraz działań terapeutycznych w stanach zagrożenia życia - *Dorota Ćwiek*
Barbara Zych

Intensywny nadzór stanu zdrowia dziecka lub płodu oraz terapia wewnątrzmaciczna i pourodzeowa na sali porodowej – udział położnej - *Barbara Zych*

Rola położnej w intensywnym nadzorze stanu ogólnego i położniczego kobiety ciężarnej/rodzącej - *Dorota Ćwiek*

Poród drogami natury po cesarskim cięciu - *Ewa Tobor*

Prowadzenie porodu przedwczesnego i postępowanie z noworodkiem przedwcześnie urodzonym na sali porodowej - *Barbara Zych*

Poród martwego płodu i strata dziecka - *Ewa Tobor*
Agnieszka Bień

7.10. Identyfikacja czynników ryzyka wystąpienia powikłań okołoporodowych

Grażyna Iwanowicz-Palus

Czynniki ryzyka powikłań okołoporodowych

7.11. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia chorób matki

Agnieszka Bień Bożena Kulesza-Brończyk

Nadciśnienie tętnicze indukowane ciążą

Cukrzyca ciążowa

Konflikt serologiczny

Cholestaza wewnątrzwątrobową ciężarnych

Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa w ciąży

7.12. Organizacja opieki okołoporodowej w warunkach pozaszpitalnych

Magdalena Witkiewicz, Barbara Baranowska, Maria Romanowska

7.13. Zasady postępowania z ciężarną lub rodzącą biorącą udział
w katastrofie, wypadku komunikacyjnym

Anna B. Pilewska-Kozak, Katarzyna Kanadys

Postępowanie na miejscu wypadku komunikacyjnego

Postępowanie z ciężarną po wypadku komunikacyjnym lub
katastrofie w warunkach oddziału szpitalnego

Resuscytacja krążeniowo-oddechowa ciężarnej

Pytania testowe

Przypisy